

Illuka Kooli ainekava	Ainevaldkond: sotsiaalsained	Õppeaine: kodulugu
II kooliaste	5.klass	Tundide arv: 1
Õppeaine kirjeldus		
Illuka Kooli 5. klassis õpivad lapsed valikainena koduloo tundides integreeritult oma kodukoha, Alutaguse valla loodus-, kultuuri-, haridus-, majandus- ja töökeskkonda ning selle toimimist ajaloolises kujunemises. Põhiline õppe-eesmärk on, et õpilane tunneks ja väärtustaks oma kodukoha ajalugu ja kultuuriväärtusi. Osa õppetundidest toimuvad õppekäikudena. Suurima osa koduloo programmist moodustab Illuka mõisa ajalugu. Meie kooli kontekstis on hea tava, et õpilased tunnevad Illuka mõisa ja Alutaguse valda.		
Õpitulemused:		Metoodilised soovitused, sh õpistrateegiate rakendamine, diferentseerimise võimalused
Üks suurim osa selle aine programmist on Illuka mõisa ajalugu. Meie kooli kontekstis see on hea tava, kohustuslikud teadmised, mis peavad olema iga Illuka mõisakooli õpilasele selged. Meie kooli õpilased omandava teadmised mõisakooli tutvustamiseks giidina. Teema: Mõisad ja elu-olu mõisas Õpilane: • Teab Illuka mõisa ajalugu; • Orienteerub mõisakompleksis; • On võimeline tutvustama kooli külalistele; Teema: Usuelu Õpilane: • Saab aru mõistetest: usk, kirik. • Saab ettekujutuse kultuuride mitmekesisusest ja oma kultuuri olulisusest. Teema: Kultuur Õpilane: • Teab vana rahvatraditsioonide tähendust; • Tunneb mardi- ja kadripäeva kombeid ja oskab neid korraldada. • Teab oma kodukoha ajalugu ja sümbolid; • On tutvunud külakultuuri ja rahvakommetega, osaleb aktiivselt mardi/kadrisantide jooksmisel, kirjeldab jõulude ning lihavõttepühade traditsioone. Teema: Külad enne ja nüüd – töö ja vaba aeg Õpilane: • Saab aru mõistetest: kolhoos, sovhoos.		Kuna oleme ettevõtlik kool, siis eelistame innovatiivseid õppemeetodeid. Meie jaoks on tähtis, et õppe-eesmärkide alla kuuluvad teadmised, oskused ja hoiakud. Õpilaste koduloo kohta eelteadmiste saamiseks kasutatakse tunnis mõttekaarte TTS-meetodi „Tean, tahan teada, sain teadma“ põhjal, kuhu õpilased panevad kirja kõik, mida hetkel oma valla ajaloost juba teavad. See aitab aktiveerida ainealaseid teadmisi ning toetab kontsentreerumist ülesandele (Illuka mõisakooli ajalugu on algtasemel käsitletud Illuka Kooli erinevate ainete ainekavades juba alates 1.- 4. klassini). Järgmise etapina teevad lapsed õpetaja etteantud Illuka mõisa ajaloo kohta teoreetiliste materjalide põhjal endale konspekti, mille käigus käib faktiliste teadmiste omandamine. Seejärel sünteesivad nad materjali ning koostavad iseseisvalt õpetaja juhendamisel selle põhjal Illuka mõisa kohta infovoldiku (kujundavad isikupäraselt, kõik tekstid kirjutavad sisse käsitsi). Õpetaja inspireerib igat infovoldiku lahenduse arendust, lähtudes õpilase ideest. Tõhusa metoodilise võtena on infovoldiku kujundamine õpilasele abiks seoste loomisel ja omandatud teadmiste üldistamisel. Teiste aineteemade õppetegevust kavandades ja korraldades: • lähtume õppekava alusväärtustest, üld- ja valdkonnapädevustest, kooliastme lõpuks taotletavatest teadmistest, oskustest ja hoiakutest ning õpitulemustest ja kooli õppekavas sätestatud õppesisust,

• Õpilasel on ülevaade, missugused ja kus asuvad suuremad kodukandi külad Ohakvere, Rausvere, Vasavere, Puhatu, Kurtna, Illuka, Kuremäe. Teema: Asutused, ettevõtted, tööhõive Õpilane: • oskab hinnata inimeste panust kodukoha arengusse, teades olulisemaid kohalikke majandus- ja tööstusobjekte. Teema: Tuntud inimesed kodukandis Õpilane: • Teab kohalikku päritoluga kuulsamaid inimesi ja nende loomingut (A. Karindi, V. Liliium, V. Reinsalu, M.Vilt, V.Trofimova);• Oskab hinnata inimeste panust kodukoha arengusse;• Oskab hankida koduloolist teavet ja seda korrastada. Teema: Meie koduvald minevikus ja tänapäeval Õpilane: • Teab Alutaguse valla ja endise Illuka valla ajalugu: saamislugu, piirid, rahvastik;• Saab aru mõistetest vald, kihelkond;• Aktiivne kogukonnaliige. Teema: Alutaguse ja Jõhvi kihelkonna rahvarõivad Õpilane: • Teab, kuidas nägid välja rahvariided Alutaguse ja Jõhvi kihelkonnas;• Õpilasel on kujunenud ettekujutus kultuuride mitmekesisusest ja oma kultuuri olulisusest. Teema: Tähtsad kodukanti ajaloolised ja loodusobjektid (mälestuspingid, nimepingid, külakivid jne) • Teab, kus asuvad koduvalla ajaloolised ja loodusobjektid, teab nende ajalugu.	kooliastmete õppe ja kasvatuse rõhuasetustest ning lõimingust teiste õppeainete ja läbivate teemadega; • arvestame didaktika nüüdisaegsete käsituste ja ainevaldkonnas toimunud arenguga, võtame arvesse kohalikku eripära ning muutusi ühiskonnas;• toetame lõimingut valdkonna sees, õppeainete vahel ja õppekava läbivate teemadega, arendame õpilaste teadmisi, oskusi ja hoiakuid;• rakendame mitmekesisid ja kombineeritud õppemeetodeid ning aktiivsust, loovust, koostööd ja tagasisidet soodustavaid õppetegevusi, kujundame õpiharjumusi ja -oskusi;• arvestame õpilaste eelteadmisi, huvisid, individuaalseid eripärasid ja -võimeid, kasutame diferentseeritud sisu ja sobivat pingutust nõudvaid ülesandeid, mille sisu ja raskusaste toetavad individualiseeritud ja õpilasele tähenduslikku käsitlust, reageerime õpiraskustele ning pakume õpiabi;• taotleme mõõdukat ja ühtlaselt jaotuvat õpikoormust, mis soodustab motivatsiooni ning jätab aega puhkuseks ja huvitegevuseks;• tegeleme probleemikeskselt ja kogemuspõhiselt eluliste nähtuste ja olukordadega, seostame oskusi igapäevaelu ja jätkuõpingutega; Õppekeskkond Õppimist toetav õppekeskkond on kujundatud viisil, kus on loodud kultuuritundlik, üksteist austav, kaasav, vastastikku hooliv ja toetav, turvaline, kiusamis- ja vägivallavaba õppekeskkond, mis rajaneb usalduslikel suhetel, sõbralikkusel ja heatahtlikkusel ning kus märkame ja tunnustame õpilase pingutusi ja õpiedu. Aktsepteerime erinevate seisukohtade olemasolu, arutleme nende üle ning hindame neid, lähtudes allikatest, tõenduspõhistest faktidest ning demokraatliku ühiskonna aluspõhimõtetest. Viime õpet läbi ruumis, kus on:

	1) mööbli ümberpaigutamise võimalus liikumist eeldavateks tegevusteks nagu rühmatööd, dramatiseeringud, rolli- ja õppemängud;2) internetiühendus nii õpetajal kui ka õpilastel, digitehnoloogia ning audiovisuaalsete esitluste ja videoühenduse kasutamise võimalused.3) korraldame õpet väljaspool klassiruumi, nt mäluasutuses või ametiasutuses.4) kasutame ainekava eesmäärke toetavaid õppematerjale ja -vahendeid;5) korraldame õppekäike ja kohtumisi erinevate valdkondade esindajatega (kolmandik õppetundidest toimuvad õppekäikudena)
Õppesisu:	
Koduloo tundides käsitleme integreeritult kodukoha loodus-, kultuuri-, haridus-, majandus- ja töökeskkonda ning selle toimimist ajaloolises kujunemises Alutaguse vallas (endises Illuka vallas). Põhiliseks õppe-eesmärgiks on, et õpilane tunneks ja väärtustaks oma kodukoha ajalugu ja kultuuriväärtusi, tunneks huvi oma paikkonna vastu ning väärtustaks oma kodupaika ja selle tundmist. Kuna oleme ettevõtlik kool, siis eelistame innovatiivseid õppemeetodeid. Osa õppetundidest toimuvad õppekäikudena. Praktilised tööd: • infovoldikute tegemine• pildistamine/joonistamine/fotokollaaži koostamine/• mardi- ja kadrisantide jooksmine• sugupuu koostamine• suuline esitlus rollimängu vormis „Olen selle küla elanik“• külaliste tundi kutsumine• muuseumitunnid• õppekäikudel käimine (kirikud, kohalikud ettevõtted, Iisaku kihelkonna muuseum, Jaama küla seltsimaja ja kirik, matk kooli lähiümbruses)	
Põhimõisted:	
<i>Mõis, mõisakompleks, kartoffelhaus, eklektiline stiil, rahvakalender, hingedepäev, mardipäev, kadripäev, giiditöö, kool-internaat, kolhoos, sovhoos, külaelu, kohalik ettevõtte, talupoja eluolu, poluvernitud, vanausulised.</i>	
Kooli väärtuste arendamine:	
Koostöö – õppimine läbi rühmatöö, koostööne õppimine. Tehakse koostööd erinevate osapooltega. Ettevõtlikkus - ettevõtlik laps, õpilane, õpetaja ja koolitöötaja on avatud, tahab ja oskab leida uusi ideid, julgeb eksida ning oskab eksimustest õppida. Illuka mõis on ajalooline hoone, mis oli ehitatud 1888. aastal. 1921. aastast alates tegutseb mõisas kool, kuid tänasel päeval pakub mõisakompleks oma küllastajatele erinevaid võimalusi ekskursioonideks, seega meie kodulootunni õpilased rakendavad vastavaid oskusi tutvustades giidi rollis oma kooli ja mõisa külalistele, kasutades isetehtud infovoldikuid. Keskkonnahoid – väärtustame oma koduümbrust, õpime tundma oma koduümbrust ja kodukandi ajalugu. Väärtustame jätkusuutlikku hoiakut, taaskasutust, mida iseloomustavad uuenduslik, julge ja kriitiline mõtlemine ning eneseteostusvajadus. Hoiaime Illuka mõisa kompleksi.	

Loovus – erinevate õppemeetodite kasutamine. Õpilane suudab teha enda jaoks sobiva valiku. Loov eluhoiak tähendab avatust uutele kogemustele, muljetele; vastuvõtlikkust ning püüdu oma võimeid kasutada ja arendada.	
Lõiming	Hindamine:
Ajalugu – mõisa tekkimine, elu mõisas, mõisahoonete riigistamine. Kirikute asutamine Eestis, kodukandi ajalugu (Illuka, Kuremäe); Kunst - joonistamine, voldiku kujundamine, vormistamine, ruumiline planeerimine, graafilised tööd Illuka Mõisa raamatus-töövihikus. Ehituskunst. Eesti keel –legendid, müüdid. Kultuuriline identiteet - Inimene kui kultuuriruumi osa ja tekitaja. Teabekeskond ja meediakasutus - filmi ja õppevideote vaatamine ning nende võrdlemine; õppekäik teemaga seotud kohtadesse kui füüsilise teabekeskond. Uudismaterjali leidmine internetist; LoodusõpetusEesti haldusjaotuse muutumine aja jooksul. Digipädevus – õpilane mõistab, et digivahenditega saab leida ja säilitada infot ning hinnata selle asjakohasust ja usaldusväärsust. Internetist vajaliku info otsimine. Kultuuri- ja väärtuspädevus - raamatukogude roll kirjanduse talletajana ning jagajana, ajaloolane kirjandus on osa kultuurist oma maa kultuuri ja ajaloo tundma õppimisel. Religioon kui osa ümbritsevast keskkonnast, selle olemasolu märkamine, olla tolerantne. Sotsiaalne ja kodanikupädevus - grupis töötamine. Elukestev õpe ja karjääri kujundamine - keskaegsed ametid. Käsitöö ja kodundus – infovoldikute koostamine.	Hindamine on mitmeeristav. Mitmeeristava hinde kujunemisel võetakse aluseks tagasiside selle kohta, millises mahus on õpilane omandanud teadmised ja oskused ning mil määral on tal kujunenud oskused omandatud teadmisi iseseisvalt tava- ja uutes olukordades rakendada ja analüüsida, tehtud järeldusi ja otsuseid kriitiliselt hinnata ning luua uusi seoseid. Hinnatakse õpilaste püüdlikkust, osalemist õppeprotsessis ja teoreetilisi teadmisi. Arvestuse saamiseks tuleb ära teha kõik olulised õpiülesanded. • "A" ehk arvestatud saab õpilane, kelle suuline vastus (esitus), kirjalik töö, praktiline tegevus või selle tulemus on kooli õppekavas märgitud piisavaks õpitulemuseks (50%-100%). • "MA" ehk mitte arvestatud saab õpilane, kelle suuline vastus (esitus), kirjalik töö, praktiline tegevus või selle tulemus on kooli õppekavas märgitud piisavast õpitulemusest madalamal tasemel (0%- 49%). Lisaks hindamisele õpilane saab suulist ja kirjalikku tagasisidet. Teadmisi hinnatakse järgmiste kriteeriumite põhjal: ○ avaramad teadmised oma seisukoha väljendamiseks; ○ võimekus kategoriseerida, näha mustreid (sarnasusi), üldistada, võtta kokku, tuua välja olulisemat; ○ võimekus näha seoseid sündmuste vahel, eristada minevikku ja tänapäeva, keskenduda olulisemale, teadlikkus teema tähtsusest ja avaramast tähendusest; ✓ suutlikkus liikuda konkreetsetelt abstraktsele; ✓ suutlikkus selgitada kirjeldamise asemeid; ✓ mõtteselgus ja -täpsus; ○ iseseisvus mõtlemisel, küsimuste esitamisel, hüpoteeside püstitamisel, vastuste otsimisel ja

	lahendusteede valikul; ○ informeeritud kriitilisus tõendusmaterjali hindamisel, valmisolek tulemuseni jõudmiseks.
Kooliastme teadmised, oskused ja hoiakud:	
Õpilane: 1) tunneb ja väärtustab oma kodukoha ajalugu ja kultuuriväärtusi;2) tunneb kohalikke looduslikke vaatamisväärsusi.3) teab olulisemaid kohalikke majandus- ja tööstusobjekte;4) väärtustab oma kodukohta ja selle eripära: keelt, kombestikku, kultuuri;5) teab kohaliku päritoluga sportlasi, kirjanikke, muusikuid ja nende loomingut,6) väärtustab oma kodupaika ja selle tundmist;7) tunneb huvi oma paikkonna kultuuri vastu;8) tunneb kohalikke kultuuritraditsioone (käsitöö, rahvarõivad; külakultuur, laulud)9) oskab hankida koduloolist teavet eri allikatest (sh turismiinfo), seda korrastada;10) oskab tutvustada kodukoha vaatamisväärsusi klassi või kooli külalistele.	